

Národní synodální tým a hlavní témata Synody 2021-2023

Již zítra ve Vatikánu zahájí papež František dvouletý celosvětový synodální proces. Biskupové Čech, Moravy a Slezska schválili členy národního synodálního týmu pro diecézní fázi, která začíná 17. října. Zveřejňujeme také 10 hlavních tématických okruhů synodálního procesu, které vyjadřují různé odstíny „žité synodality“. V příloze naleznete také přípravný dokument.

Publikováno: 8. 10. 2021 14:30

Čeští a moravští biskupové tento týden schválili **šest členů národního synodálního týmu** (seřazení abecedně):

P. Prokop Brož, kněz královéhradecké diecéze, kanovník vyšehradské kapituly a emeritní děkan Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy,

P. Roman Czudek, kněz ostravsko-opavské diecéze, rektor Papežské koleje sv. Jana Nepomuckého Nepomucenum,

P. Josef Mikulášek, kněz olomoucké arcidiecéze, odborný asistent na katedře systematické teologie Cyrilometodějské teologické fakulty UP,

Hana Pohořalá, laička, zaměstnankyně pražského arcibiskupství a České biskupské konference, na základně nominace CCEE bude také přítomna v Římě na zahájení synodálního procesu jako zástupce evropského kontinentu,

P. Stanislav Příbyl, redemptorista, generální sekretář České biskupské konference, jednatel Katolického týdeníku a Karmelitánského nakladatelství

a **Robert Svatoň**, teolog a odborný asistent na katedře pastorální a spirituální teologie Cyrilometodějské teologické fakulty UP.

Tento tým vedený P. Brožem připraví diecézním koordinátorům materiály tak, aby v jednotlivých farnostech i dalších společenstvích mohli zrealizovat fázi synodální cesty v místní církvi.

Základní otázka, která řídí konzultaci s Božím lidem

K letošnímu synodálnímu procesu byl vypracován Přípravný dokument, který zahrnuje 10 tématických okruhů Synody, které uvádí základní otázka současného synodálního procesu:

Synodální církev při hlásání evangelia „putuje společně“. **Jak se toto „společné putování“ aktuálně realizuje ve vaší místní církvi? K jakým krokům nás vybízí Duch Svatý, aby toto společně putování bylo intenzivnější?**

Při hledání odpovědí je možné:

- a) ptát se, jaké zkušenosti z vaší místní církve se vám vybaví při této základní otázce;
- b) zaměřit se na tyto zkušenosti podrobněji. Jaké radosti přinesly? Jaké těžkosti a překážky přinesly? Jaká zranění evokovaly? Jaké intuice vyvolaly?
- c) zaměřit se na plody, o něž se lze podělit: kde v těchto zkušenostech zaznívá hlas Ducha Svatého? Co od nás žádá? Jaké prvky lze potvrdit, co lze postupně změnit? Jaké kroky udělat? V čem nacházíme konsensus? Jaké obzory se před naší místní církvi otevírají?

Deset tematických okruhů k prohloubení

Abychom pomohli formulovat zkušenosti a více přispěli ke konzultacím, uvádíme níže deset tematických okruhů, které vyjadřují různé odstíny „žité synodality“. Je třeba, aby tyto okruhy byly přizpůsobeny místnímu prostředí, aby byly dle potřeby doplněny, vysvětleny, zjednodušeny a studovány. Zvláště je nutná pozornost vůči lidem, pro něž je účast a odpovídání na otázky zvláště obtížné. Vademecum, které Přípravný dokument provází, přináší za tímto účelem různé nástroje, metody a návrhy, které budou inspirací pro různé otázky, pro konkrétní chvíle modlitby, formace, reflexe a sdílení.

I. NA SPOLEČNÉ CESTĚ

V církvi a ve společnosti jdeme bok po boku po stejné cestě. Kdo jsou ve vaší místní církvi ti, kdo „putují společně“? Když říkáme „naše církev“, kdo do ní patří? Kdo od nás chce, abychom šli společně? Kdo jsou ti, kdo putují po stejné cestě i mimo církevní obvod? Kteří lidé nebo které skupiny jsou opomíjeny, ať už úmyslně či prakticky?

II. NASLOUCHAT

Naslouchání je první krok, ale požaduje otevřené srdce bez předsudků. Komu dluží naše místní církev naslouchání? Jak jsou přijímáni laici, zvláště mladí lidé a ženy? Jak spolupracujeme se zasvěcenými lidmi? Jaký prostor má hlas menšin, lidí opovrhovaných a vyloučených? Dokážeme popsat předsudky a stereotypy, které nám brání v naslouchání? Jak nasloucháme společenskému a kulturnímu prostředí, ve kterém žijeme?

III. UJMOUT SE SLOVA

Všichni jsou zváni, aby hovořili odvážně a otevřeně (parrhesia), tedy se zapojením svobody, pravdy a dobrosrdečnosti. Jak v našem společenství a v jeho různých skupinách uplatňujeme svobodnou a upřímnou komunikaci bez dvojakosti a oportunistu? Jak komunikujeme se společností, do které patříme? Kdy a jak se nám daří říci to, co nám leží na srdci? Jak funguje vztah s médii (nejen s katolickými)? Kdo vystupuje jménem křesťanského společenství a nakolik je mu nasloucháno?

IV. SLAVIT

„Společné putování“ je možné jen tehdy, pokud má základ ve společném naslouchání Božímu slovu a ve slavení eucharistie. Jak intenzivně udává směr našemu „společnému putování“ modlitba a mše svatá? Inspirují naše nejdůležitější rozhodnutí? Jak podporujeme aktivní účast všech věřících na liturgii a vykonávání úlohy posvěcování? Jaký prostor má služba lektora a akolyty?

V. SPOLUZODPOVĚDNOST ZA MISIJNÍ POSLÁNÍ

Synodalita slouží misijnímu poslání církve, ke kterému jsou povoláni všichni členové. Všichni jsme misionáři. Jak je každý pokřtěný zván, aby byl protagonistou misijního poslání? Jak podporuje společenství své členy, kteří jsou zapojeni do služby společnosti, jakou je sociální oblast, politika, vědecký výzkum, vyučování, prosazování sociální spravedlnosti, ochrana lidských práv, péče o společný domov atd.? Jak jim církev pomáhá, aby vnímali toto své poslání v misijním duchu? Jak probíhá rozlišování při rozhodování o účasti na misijním poslání? Kdo se ho účastní?, Jak byly s pohledem na účinné křesťanské svědectví začleněny a do synodálního stylu a zúročeny různé tradice, které jsou bohatstvím mnoha církví, zvláště církví východních? Jak funguje spolupráce v oblastech, kde se nacházejí různé církve sui iuris?

VI. VÉST DIALOG V CÍRKVI A VE SPOLEČNOSTI

Dialog je proces vytrvalosti, který zahrnuje také ticho a utrpení, ale je schopen zúročit zkušenosti lidí a národů. Jaký je prostor pro dialog a jak je dialog veden uvnitř naší místní církve? Jak jsou zpracovávány názorové střety, konflikty, těžkosti? Jak podporujeme spolupráci s okolními diecézemi, s řeholními společenstvími na našem území, s laickými sdruženími a hnutími a mezi nimi? Jaké jsou naše zkušenosti s dialogem, se zapojováním věřících jiných náboženství a s těmi, kdo nevěří? Vede církev dialog s různými společenskými institucemi a učí se od nich, například svět politiky, kultury, občanská společnost, chudí?

VII. S JINÝMI KŘESŤANSKÝMI DENOMINACEMI

Dialog s křesťany jiných denominací, se kterými nás pojí jediný křest, má na synodální cestě zvláštní místo. Jaké vztahy máme s bratry a sestrami jiných křesťanských vyznání? Jakých oblastí se týkají? Jaké plody a jaké těžkosti nám toto „společné putování“ přineslo?

VIII. AUTORITA A SPOLUÚČAST

Církev synodální je církví, ve které je uplatňována spoluúčast a spoluzodpovědnost. Jak definovat cíle, ke kterým směřovat? Jakou cestou jich dosáhnout a jaké kroky podniknout? Jak uplatňovat autoritu v naší místní církvi? Do jaké míry je týmová práce a spoluzodpovědnost zaběhlou praxí? Jak fungují orgány synodality v místní církvi? Přináší své plody?

IX. ROZLIŠOVAT A ROZHODOVAT

V synodálním duchu činíme rozhodnutí na základě rozlišování toho, co Duch Svatý říká prostřednictvím celého našeho společenství. Jaké metody a procesy aplikujeme, když se rozhodujeme? Jak je lze zlepšit? Jak v rámci hierarchických struktur podněcujeme zapojení do rozhodovacího procesu? Pomáhají nám naše metody, které aplikujeme při rozhodování, k

tomu, abychom naslouchali celému Božímu lidu? Jaký je vztah mezi konzultacemi a rozhodnutími a jak je uvádíme do praxe? Jaké využíváme nástroje a postupy ve prospěch transparentnosti a odpovědnosti? Jak můžeme růst ve společném duchovním rozlišování?

X. FORMOVAT SE V DUCHU SYNODALITY

Synodalita s sebou nese vnímavost pro změnu, formaci a neustálé učení se. Jak naše církevní společenství formuje lidi, aby byli ve větší míře schopni „putovat společně“, vzájemně si naslouchat, zapojovat se do misijního poslání a do dialogu? Jaká formace je nabízena k posílení schopnosti rozlišovat a vykonávat autoritu synodálním způsobem?